



## Διά πάσαν νόσον;

**Π**ριν από λίγες ημέρες ο επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς Τιερί Μπρετόν ήλθε στην Αθήνα στο πλαίσιο μιας σειράς επισκέψεών του σε ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και αμυντικές βιομηχανίες, εν όψει της υποβολής συγκεκριμένων προτάσεων της Επιτροπής για μέτρα ενίσχυσης και αύξησης της παραγωγικής ικανότητας της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας. Με ταχύτητα όχι συνήθη για τις ευρωπαϊκές διαδικασίες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την περασμένη Τετάρτη τις προτάσεις της, σε περίεργα δε δραματικούς τόνους ο Τιερί Μπρετόν προέτρεψε κατά την παρουσίαση των προτάσεων τις ευρωπαϊκές αμυντικές εταιρείες να μουν σε κατάσταση «πολεμικής οικονομίας». Το δε Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα ζητεί να εφαρμοσθούν οι κατ' εξαίρεση ταχείες διαδικασίες έγκρισης της πρότασης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής, η πρότασή της αποσκοπεί, μέσω στοχευμένων μέτρων, στην αύξηση της παραγωγικής ικανότητας της ΕΕ σε αμυντικό υλικό και «στην αντιμετώπιση της τρέχουσας έλλειψης πυρομαχικών και βλημάτων», κυρίως λόγω του πολέμου στην Ουκρανία. Μέσω της πρωτοβουλίας αυτής θα δοθούν περίπου 500 εκατ. ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε ευρωπαϊκές βιομηχανίες αμυντικού υλικού.

### ΓΝΩΜΗ



ΤΟΥ ΑΛΕΚΟΥ  
ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Η πρόταση είναι πολύ σημαντική όχι μόνο για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου ζητήματος αλλά – και κυρίως – για την προοπτική διαμόρφωσης μιας πραγματικά κοινής αμυντικής πολιτικής της ΕΕ, μια εξέλιξη που αυταπόδεικτα θα σημαίνει πολλά για

την πρόοδο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, αλλά και για την οποία το ενδιαφέρον της χώρας μας πρέπει να είναι περισσότερο από αυτονόητο.

Λόγω, λοιπόν, της σημασίας της πρότασης θα ήταν λογικό να αναμένεται και ανάλογοι μεγέθους χρηματοδότηση. Αντί γι' αυτό όμως, από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προβλέπονται μόνο 500 εκατ. ευρώ, γίνεται μνεία και για άλλα 500 εκατ. από τα κράτη-μέλη, ενώ η υπόλοιπη απαιτούμενη ενίσχυση προτείνεται να αναζητηθεί στους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και των διαρθρωτικών ταμείων.

Θα θυμίσουμε ωστόσο ότι το Ταμείο Ανάκαμψης δημιουργήθηκε – και υλοποιείται – για την αντιμετώπιση των σοβαρών συνεπειών της πανδημίας. Αμέσως βέβαια μετά την πανδημία προέκυψε η λόγω πολέμου στην Ουκρανία ενεργειακή κρίση. Ενώ όμως στην αρχή της ενεργειακής κρίσης περίσσευαν οι φωνές (με πρώτη αυτή του προέδρου Μακρόν) που ζητούσαν ένα νέο χρηματοδοτικό εργαλείο για την αντιμετώπιση της νέας κρίσης, η ανάγκη αυτή ξεχάστηκε – και από αυτούς που τη ζητούσαν – και ως λύση προτάθηκε η χρήση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Το κακό τρίτωσε με τον νόμο Μπάιντεν, που ήδη προκαλεί μετανάστευση ευρωπαϊκών επενδύσεων στις ΗΠΑ και για την αντιμετώπιση του οποίου ανακοινώθηκε η πρόθεση δημιουργίας ενός νέου Ταμείου, του «Ταμείου Ευρωπαϊκής Κυριαρχίας». Το νέο αυτό Ταμείο βρίσκεται ακόμη σε επίπεδο εξαγγελίας χωρίς να έχουν εξειδικευθεί το μέγεθός του και η προέλευση των πόρων του. Οι «φειδωλές» χώρες της ΕΕ έχουν όμως ήδη έτοιμη την πρότασή τους: υπάρχουν αρκετοί πόροι στο Ταμείο Ανάκαμψης που μπορούν να χρηματοδοτήσουν το νέο αυτό Ταμείο.

**Η** ατέρμονη ανακύκλωση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης συμπληρώνεται τώρα με την πρόταση της Επιτροπής να χρησιμοποιηθούν οι πόροι του και για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας, για όσες χώρες το επιθυμούν βεβαίως. Χωρίς όμως να υπολογίζεται ότι μεγάλο μέρος των πόρων του Ταμείου αυτού έχει ήδη δεσμευθεί σε πολλές χώρες και ότι η διαδικασία αξιοποίησής για άλλους σκοπούς εκτός από πολύ χρονοβόρα θα αποδειχθεί και πρακτικώς ανέφικτη. Και χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ότι το Ταμείο Ανάκαμψης κλήθηκε να αντιμετωπίσει μια μείζονα κρίση για την Ένωση, ότι οι πόροι του δεν είναι ανεξάντλητοι και ως εκ τούτου δεν μπορεί να αποτελεί κάθε φορά την εύκολη λύση «διά πάσαν νόσον...».